

Kapitola 6.

Říkadlo pro vybidnutí vešebta, aby pracoval za člověka v říši duchů.

N. praví: "Ó vešebte, patřící mně! Až budu určen a zavolán, abych konal práce, které jsou konány mužem v říši duchů podle jeho povinnosti: odklizování nečistoty, vzdělávání pole, zavodňování břehů, převážení východního písku na západ, přihlas se za mne, řka: "Zde jsem!"

Dodatek: Poslouchej *jen* toho, kdo tě vytvořil, neposlouchej jeho nepřítele!

Kapitola 30.

Říkadlo, aby Novo srdce se nestavělo v podzemí proti němu.

N. praví: "Ó svědomí mé, které mi patříš nyní, když jsem mrtev! Ó srdce mé, které jsi mi patřilo, dokud jsem žil na zemi! Nestav se proti mně, nesvědč proti mně a neodporuj mi před soudním sborem bohů! Nevystupuj nepřátelsky proti mně před tím, jenž váží! Ty jsi můj duch, sídlící v mém těle, ochránce, jenž ve zdraví udržuje mé tělo. Až vstoupíš do krásného místa, k němuž oba pospícháme; nezneucti mého jména před dvořanstvem velkého boha, pána západní říše!"

"Vy, kteří máte zakročovati proti lidem, nepozastavujte se! Mé dobré jméno jest dobré pro sluch, takže radost z něho budou mít soudci. Nezlobte se! Nevypovídejte lživě proti mně a stranicky pro boha před velkým bohem, pánem západní říše!"

"Pohled', jak jsi nyní vznešený, když jsi byl uznán za spravedlivého!"

Má se odříkati nad skarabem z zasazeným do zlata s obrubou ze stříbra a má se pověsiti zářícímu duchu na krk. Nalezeno bylo toto říkadlo ve velkém Chmunu pod nohama Jeho Veličenstva, tohoto vznešeného boha, napsané na majolikové desce samotným bohem za Jeho Veličenstva, krále Horního i Dolního Egypta Menkovrea ospravedlněného od královského prince Hardedefa, jenž je našel, když cestoval, vykonávaje revisi chrámů.

Kapitola 53.

Říkadlo zabraňující požívání výkalů a pití moči v říši duchů.

N. praví: "Jsem dvourohý býk, ředitel nebe, pán nebeských korun, velký světlodárce, jenž vyšel z planoucího ohně, jenž podmanil Šva a Tefnetu, jemuž jest dáno putovati.

Mám odpor k tomu, co se mi oškliví. Nejím výkalů, protože jsou odporny mému duchu. Nedostávají se do styku s mým tělem, nejsou zdvihány mýma rukama, nešlapu do nich svými chodidly. Nepiji moči a nechodím po hlavě v říši duchů.

Mám chléb z Onu. Můj nebeský chléb jest od Rea; můj zemský chléb jest od Geba. Člun večerního slunce a člun ranního slunce mi je přivážejí z chrámu velkého boha v Onu; on má radost a já jsem spokojen.

Spřátelil jsem se s nebeskými lodníky; jím to, co jedí oni, živím se tím, čím se živí oni. Jím chléb ze zásobárny pána obětí."

Kapitola 125.

Říkadlo pro vstup do síně obou pravd.

I.

Co má N. říkati při vstupu do síně obou pravd, aby byl zbaven všech hříchů, kterých se dopustil, a aby směl patřiti v tváře bohů.

N. praví: "Bud' pozdraven, velký bože, pane obou pravd! Přišel jsem k tobě, můj pane, byv přiveden, abych spatřil tvou krásu. Znáš tebe, znám jména čtyřiceti dvou bohů, kteří jsou s tebou v této síni obou pravd, živíce se hříšníky a pijíce jejich krev v den zúčtování před Vennofrem. Hled', přicházím dnes k tobě, přináším spravedlnost a zaháním hříchy.

Nezhřešil jsem proti lidem. Neporážel jsem dobytka určeného k oběti. Nezpůsobil jsem škody na místech posvátných. Neznal jsem ničemnosti a nedopustil jsem se nepoctivosti. Nechoval jsem nevážnosti k bohu. Nepohrdal jsem chudými. Nepřipravil jsem nájemce o jeho majetek. Nečinil jsem nic, co se oškliví bohům.

Neočernil jsem člověka u jeho nadřizeného. Nenechal jsem nikoho hladověti. Nerozplakal jsem nikoho. Nezabil jsem nikoho ani jsem nedal rozkazu k vraždě. Nezpůsobil jsem nikomu bolestí. Nezmenšil jsem dávky potravin do chrámů. Nezadržel jsem obětního chleba bohům. Neodňal jsem obětních koláčů zářícím duchům. Neznásilnil jsem ženy. Nebyl jsem necudný.

Neporušoval jsem obilní míry. Nezkracoval jsem lokte. Neporušil jsem polní výměry. Nezatěžoval jsem vahadlo váh. Neodnímal jsem kojencům mléka od úst. Neodháněl jsem dobytka od jeho píce. Nechytal jsem do sítě ptáků v bažinách bohů. Nechytal jsem ryby v jejich vodách. Nezabraňoval jsem vodě téci v její čas a nestavěl jsem hrází v cestu tekoucí vodě. Neuhasil jsem ohně v jeho času. Nepřekračoval jsem času, určeného mi pro příjem obětního masa. Nezadržel jsem dobytka, určeného chrámu. Nezkracoval jsem boha o jeho příjmy.

Jsem čist! Jsem čist! Jsem čist! Jsem čist! Má čistota jest čistota velkého ptáka ohniváka z Henennisutu, protože jsem byl nosem pána dechu, jenž na živu udržuje všechny lidi v den vyplnění božského oka v Onu posledního dne druhého měsíce doby pučení před pánem této země. Viděl jsem vyplnění božského oka v Onu a proto se mi nestane nic zlého v této zemi, v síni obou pravd, neboť znám jména těchto bohů, kteří jsou zde."

"Ó krácející dlouhými kroky, jenž jsi přišel z Onu! Nedopustil jsem se hříchu."
"Ó Mající oheň ve svém náručí, jenž jsi přišel z Cheriohu! Neloupil jsem."
"Ó Nosatče, jenž jsi přišel z Chmunu! Nebyl jsem lakomý."
"Ó Jenž pohlcuješ stíny, jenž jsi přišel z jeskyně! Nekradl jsem."
"Ó ty Strašlivého obličej, jenž jsi přišel ze Sokarova sídla! Nezabil jsem člověka."
"Ó páre lvů, jenž jsi přišel z nebe! Nezmenšil jsem obilní míry."
"Ó ty, Jehož oči probodávají, jenž jsi přišel z Chemu! Nedopustil jsem se podvodu."
"Ó Plameni, jenž jsi přišel, obchází kolem! Neodcizil jsem majetku boha."
"Ó Drtičí kostí, jenž jsi přišel z Henennesutu! Nelhal jsem."
"Ó Paliči, jenž jsi přišel z Domu ducha Ptahova! Neukradl jsem pokrmu."
"Ó Obyvateli jeskyně, jenž jsi přišel ze západu! Neproklínal jsem."
"Ó Bělozubý, jenž jsi přišel ze Země jezerní! Neprohřešil jsem se ničím."
"Ó Krvežroute, jenž jsi přišel z popraviště! Neporazil jsem býka, patřícího bohu."
"Ó Žroute vnitřností, jenž jsi přišel od soudu třiceti! Nelichvářil jsem."
"Ó Pane pravdy, jenž jsi přišel ze sídla obou pravd! Nedopustil jsem se polního pychu."
"Ó Svůdce, jenž jsi přišel z Bastu! Nevyzvídal jsem o nikom v jeho domě."
"Ó Bledý, jenž jsi přišel z Onu! Nebyl jsem mluvku."
"Ó Zlovolný, jenž jsi přišel z Usirova kraje! Nepřel jsem se o nic, co mi nepatřilo."
"Ó ty Jenž bys měl být upražen, jenž jsi přišel z popraviště! Nesouložil jsem s ženou, mající manžela."
"Ó ty Jenž se díváš, co si kdo odnáší, jenž jsi přišel z Domu Minova! Nebyl jsem necudný."
"Ó Nejvyšší Nejstarší, jenž jsi přišel z kraje Datlových palem! Nešířil jsem strachu."
"Ó Bořiči staveb, jenž jsi přišel z kraje! Neprohřešil jsem se ničím."
"Ó ty, Jenž odnímáš řeč, jenž jsi přišel z Velikého místa! Nebyl jsem vášnivý."
"Ó děcko, jež jsi přišlo z Onského kraje! Nebyl jsem hluchý k hlasu pravdy."
"Ó Hlasateli, jenž jsi přišel z Vesetského kraje! Nepobuřoval jsem."
"Ó Bastský, jenž jsi přišel ze svatyně Sokarovy! Nepřimhuřoval jsem oči!"
"Ó ty Jehož obličej jest obrácen nazad, jenž jsi přišel z doupěte odporu! Neposkrnil jsem sebe sama, nesouložil jsem s mužem."
"Ó ty Jehož nohy jsou ohnivé, jenž jsi přišel z temnot! Neužíral jsem svého srdce."
"Ó Siřiteli tmy, jenž jsi přišel z tmy! Nepřel jsem se."
"Ó ty Jenž odnášíš svou obět', jenž jsi přišel ze Saje! Nebyl jsem násilnický."
"Ó Pane obličejů, jenž jsi přišel ze Zeftu! Nebyl jsem ukvapený."
"Ó udavači, jenž jsi přišel z Cini! Nevzpíral jsem se svému svědomí, nesnažil jsem se uchlácholiti boha."
"Ó Rohatý, jenž jsi přišel ze Siovtu! Netlachať jsem."
"Ó Nefertume, jenž jsi přišel z Domu Ptahova ducha! Jsem bez hříchu ; neučinil jsem nic zlého."
"Ó ty Jenž neponecháváš zbytku, jenž jsi přišel ze Zedu! Nehaněl jsem krále."
"Ó ty Jenž činíš, co si přeješ, jenž jsi přišel z Cobu! Nekladl jsem překážek tekoucí vodě."
"Ó Hudebníku, jenž jsi přišel z pravodstva! Nekřičel jsem příliš."
"Ó ty Jenž popřáváš zdar lidstvu, jenž jsi přišel ze svého domu! Nehaněl jsem boha."
"Ó ty Jenž chystáš dobro, jenž jsi přišel z kraje Harpuny! Nepůsobil jsem otoků."
"Ó Poutateli duchů, jenž jsi přišel z Města! Nevypínal jsem se nad svůj stav."
"Ó ty Jenž máš nádhernou hlavu, jenž jsi přišel z díry! Nebyla větší moje potřeba než postačoval můj majetek."
"Ó ty Jenž odnášíš svůj podíl, jenž jsi přišel z podzemí! Nezdržoval jsem boha ve svém městě."

Co má N. říkat při odchodu ze síně obou pravd, když byl prohlášen za spravedlivého.

N. praví: "Bud'te pozdraveni, bozi! Znáám vás, znám vaše jména. Nepropadl jsem vašim nožům, protože jste nežalovali na mne tomuto bohu, v jehož družině jste. Vždyť ani jediný hřích se k vám nedostal a vy řekli jste o mně pravdu pánu vesmíru, protože choval jsem se spravedlivě v Egyptě, neurážel jsem boha a nebylo na mne žalob u vládnoucího krále.

Bud'te velebeni, bozi, kteří jste v této síni obou pravd, beze lži v svých srdcích, živící se pravdou z Onu, pohlcující to, co vám jest nepřijemné před Horem sídlícím ve své slunečná kouli. Zachraňte mne před Bebojem, který se živí vnitřnostmi vznešených v den velkého zúčtování.

Hled'te, přišel jsem k vám bez hříchu, bez zločinu, bez špatnosti, bez svědectví proti mně, nečiniv nic, co by bylo proti tomu. Živím se pravdou svého srdce. Činil jsem, co si přáli lidé a s čím byli bozi spokojeni. Zjednal jsem si přízeň bohů tím, co mají rádi. Dával jsem chléb hladovému, vodu žíznivému, oblek nahému, loď tomu, kdo ji neměl. Dával jsem oběti bohům i zářícím duchům. Osvobod'te mě, ochraňujte mě, nežalujte na mne před velkým bohem! Jsem člověk, jehož ústa jsou čista, jehož ruce jsou čisty, jemuž říkají, kteří ho vidí: "Bud' vítán!" Vždyť slyšel jsem to, co mluvili osel a kočka v domě hrocha. Byl jsem svědkem před jeho tváří, když vzdával chválu. Jsem obřadník bohů, znalý toho, čeho jest jim třeba. Přišel jsem sem, abych dosvědčil pravdu a přivedl váhy do jejich rovnováhy v říši duchů.

Ó ty, jenž stojíš ve výši na svém podstavci a máš svou korunu, jehož jméno jest "Pán vzduchu"! Chraň mě předtémto svými posly, šířícími zhoubu a působícími zkázu, nemajícími ohledů, protože jsem se zastával pravdy, Pane pravdy! Jsem čist. Jest čista má hrud', jest čist můj zadek, byl očištěn i můj pupek. Nemám údu, který by postrádal spravedlnosti. Byl jsem očištěn v jižní studni, spočinul jsem v severní dílně v polích kobylek, kde se koupe Reovo mužstvo o čtvrté hodině noční, aby se potěšila srdce bohů. Když jdu kolem v noci nebo ve dne, volají na sebe:

"Nechte ho jít!"

"Kdo jsi a jaké je tvé jméno?" - ptají se mne.

"Jsem ten, jenž vyrostl z papyrového houští. Obyvatel Olivy jest mé jméno."

"Proč chceš projít?" - ptají se mne.

"Chci jít kolem města ležícího na sever od křoví."

"Co tam spatříš?"

"Nohu s kyčlí."

"Co jim řekneš?"

"Spatřil jsem jásoť v zemi Fenechů."

"Co ti dají?"

"Ohnivé plameny a majolikovou desku,"

"Co s tím učiníš?"

"Zahrabu to na břehu jezera pravdy jako večerní oběť."

"Co najdeš tam na břehu jezera pravdy?"

"Pazourkové žezlo, jehož jméno jest Dávající dech."

"Co učiníš s ohnivými plameny a majolikovou deskou, až je zahrabeš?"

"Budu naříkat pro ně, vyhrabu je, uhasím oheň, rozbiji desku a hodím je do jezera."

"Jdi si a projdi touto branou síně obou pravd, ty nás znáš."

"Nedopustím, abys mě překročil," - volá práh dveří - "dokud mi neřekneš mého jména!"

"Jazyček váh spravedlnosti jest tvé jméno."

"Nedopustím, abys mnou vešel," - praví pravá veřej dveří - "dokud mi neřekneš mého jména!"

"Miska váh nesoucí pravdu je tvé jméno."

"Nedopustím, abys mnou vešel," - volá levá veřej dveří - "dokud mi neřekneš mého jména."

"Miska nesoucí účet srdce je tvé jméno."

"Nedopustím, abys mě překročil," - volá práh dveří - "dokud mi neřekneš mého jména."

"Býk Gebův je tvé jméno."

"Neotevru ti" - volá závora dveří - "dokud mi neřekneš mého jména."

"Palec nohy jeho matky je tvé jméno."

"Neotevru ti" - praví skoba dveří - "dokud mi neřekneš mého jména."

"Živé oko Sobka, pána východního pohoří je tvé jméno."

"Neotevru ti, nepustím tě dovnitř" - volá strážce dveří - "dokud mi neřekneš mého jména."

"Prsní bradavka Šva, kterou dal na ochranu Usira, je tvé jméno."

"Nedopustíme, abys námi prošel" - volají sloupy dveří - "dokud nám neřekneš našeho jména."

"Dítky Renenutiny jest vaše jméno."
"Znáš nás, nuže projdi námi!"
"Nevstupuj na mne" - volá podlaha síně.
"Proč? Vždyť jsem přece čist!"
"Protože neznám jména tvých nohou, jimiž chceš na mne vstoupiti. Pověz mi je!"
"Vstupující před Mina jest jméno mé pravé nohy, Nebthety jest jméno mé levé nohy."
"Vstup tedy na mne, když mě znáš!"
"Neohlásím tě" - volá vrátný této síně - "dokud mi neřekneš mého jména."
"Ten jenž prozkoumává srdce a prohlíží těla je tvé jméno."
"Nuže ohlásím tě. Který bůh je ted' právě uvnitř? Pověz mi to!"
"Tlumočník obou zemí."
"Kdo je tlumočníkem obou zemí?"
"Thovt je to."
"Nuže vstup!" - volá Thovt - "Proč jsi přišel?"
"Přišel jsem, abych byl přijat."
"Jaký jsi?"
"Jsem očištěn od všeho hříchu, jsem zbaven všeho zla, páchaného těmi, kteří nyní žijí; nemám s nimi styku."
"Přijmu tě. Kdo je to, jehož střechou jest oheň, jehož stěnami jsou živí brejlovci, jehož podlahou jest vodstvo?" "Usirev je to."
"Nuže vstup, jsi přijat. Tvým chlebem jest božské oko, tvým pivem jest božské oko, oběti tobě davané na zemi jsou božské oko."

Má se provésti tak, jak se to děje v síni obou pravd. N. at' říká toto říkadlo, jsa čist, jsa oblečen v oděv z jemného plátna a v bílé sandály, jsa nalíčen černým lícidlem a natřen nejjemnějším myrhovým olejem, když obětoval mladého býka, husy, kadidlo, chléb, pivo a zeleninu.

Obraz vymaluješ na čistou plochu barvou, utřenou z hlíny, na níž nevstoupila noha vepře. Nad kým se vykonávají obřady této knihy, tomu se bude dobře dařiti i jeho dítkám se bude dobře dařiti. Bude miláčkem krále i jeho dvořanstva a dostane se mu chleba, piva, koláčů a velkého kusu masa z jídelního stolu velkého boha. Nebude mu bráněno, aby vstoupil do kterýchkoli dveří západní říše, bude uveden do společnosti králů Horního a Dolního Egypta, bude členem družiny Usirovy a bude moci vycházeti v každé podobě, jaké si bude přát, jsa živá duše na věky věkův. Je to pravda zjištěná nekonečněkrátě.

Kapitola 154. Říkadlo, aby mrtvola nepodlehla zkáze v podzemí.

N. praví: "Bud' veleben, můj otče Usire! Přišel jsem, abys dal neporušenost tomuto mému tělu, aby nepodlehla zkáze tato mrtvola. Jsem dokonalý jako tento můj otec Cheprer, jenž jest jako já, a nepodléhá zkáze.

Pojď sem a učň silným můj dech, pane dechu, jenž povznášíš ty, kteří jsou jako ty. Trvám tebou, protože jsi ze mne vytvořil pána rakve, a necháváš mě vstoupiti do země věčnosti jako ty, které jsi stvořil společně se svým otcem Atumem, jehož tělo nepodléhá zkáze, protože jest nezničitelný.

Nečiním nic, čeho ty nenávidíš. Nuže, at' miluje mě tvůj duch a neopouští mne! Přijmi mě do svého průvodu, abych neshnil, což jest osud, který jsi určil každému bohu a každé bohyni, každému zvířeti i každému plazu, jenž podlehne zkáze, když odejde duše po jeho smrti. Když mu odejde, on propadá zkáze: hnije, všecky jeho obvazy zetlívají, jeho údy se rozpadávají, kosti měknou a maso se mění v hnilobný mok, vydává hnilobný zápach a hemží se červy.

Červi však zahynou a on nepodlehne zkáze pomocí oka Švova a nezahyne, at' si je to kterýkoli bůh nebo kterákoli bohyně, jakýkoli pták nebo jakákoli ryba, jakýkoli had nebo jakýkoli červ nebo kterýkoli zvíře, když vložíš oko Švovo na jeho tělo. Červi tě znají a strach z tebe je děs. A tak každý člověk a zrovna tak cokoli jiného, co zemře, at' je to jakékoli zvíře, jakýkoli pták, jakákoli ryba, jakýkoli had nebo jakýkoli červ žije, když zemře.

Dej, at' zmizí ohavnost, kterou způsobili červi, a nenech je přicházeti na mne, když se objeví! Nevydávej mne v ruce tohoto vraha, který jest ve své , usekávajícího údy, dávajícího shniti tomu, co jest skryto, ničícího četné mrtvoly, a živícího se vražděním! Žiji, vykonáváje tvé rozkazy. Nevydávej mě do jeho prstů, at' nenabude moci nade mnou, neboť jsem pod tvou svrchovaností, pane bohů.

Bud' veleben, můj otče Usire, jenž máš své údy, nehniješ, nečervavíš, nejsi roznášen, nezapácháš, nesetlíváš, nerozlézáš se červy. Jsem Cheprer, moje tělo potrvá na věky. Nehniji, nepráchnivím, nesetlívám, nepropadám zkáze pomocí oka Švova.

Jsem! Jsem! Žiji! Žiji! Jsem zdrav! Jsem zdrav! Probudil jsem se, jsa spokojen, neboť nejsem shnilý, nejsem zkažen hnilobným mokem, není porušen můj obal z jemného plátna, nejsem zkomolen, nejsou vyhnílé mé oči, nevytekly mé uši, má hlava není oddělena od mého trupu, nebyl mi vytržen jazyk, není ostříhán můj vlas, není vytrháno mé obočí, nebylo na mně spácháno nic zlého. Má mrtvola trvá, nejsouc porušena, nepodléhající zkáze v této zemi na věky.

Kapitola 167. Říkadlo pro přinesení božského oka.

Písař nástěnných nápisů v chrámech Jihu i Severu ctihodný a dobrý, kterého zplodil malíř Cene ospravedlněný, a kterého zrodila paní domu Mutresti ospravedlněná, praví:

"Thovt přivedl zpět božské oko a uspokojil božské oko, když je Re odeslal pryč. Ono velice trpělo, ale Thovt je uspokojil, vyprostiv je z utrpení. Jsem spokojen, jako ono jest spokojeno, neboť jsem spokojen, když ono jest spokojeno."

Necht' jest spokojen písař Nebseni ctihodný!

přeložil egyptolog František Lexa